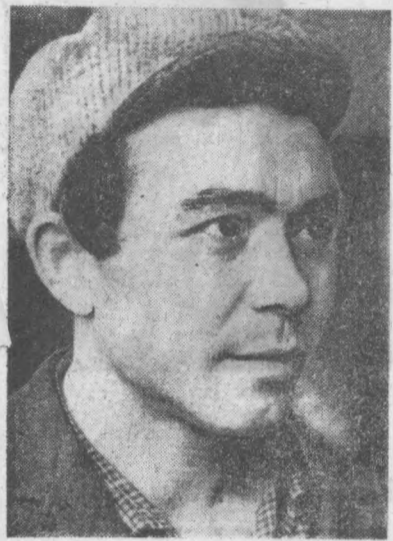

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

3-яил чиқиши
8 АПРЕЛЬ 1968 й.
ДУШАНБА
№ 82 (541)
БАҲОСИ 2 ТИЙИНИ.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

АВИАТОРЛАР ВАХТАДА

Николай Иванович Железов командирлик қилаётган ИЛ-18 самолётларнинг бўлими коллектив ўзбекистон граждани авиацияси бошқарма-сида кўпгина диққатга сазовор ишларнинг та-шабуслоридир. Улар биринчи бўлиб, Совет ҳокимиятининг 50 йил-лиги тўйи шарафига социалистик мусобақа-ни бошлаган эдилар. Эндиликда пролетари-яннинг буюк доҳияси Владимир Ильич Ле-нин туғилган куннинг 100 йиллигини кутиб олиш учун оширилган мажбурият олдилар. Бу мажбурият Ильичнинг муборак номи билан тилга олинган авиация меҳнат вахтасига айланиб кетди.

БАЙРАМ ОЛДИ СОВҒАСИ

Тошкент товар стан-циясида 1-троллейбус паркига хушхабар кел-ди. Юмшоқ ўриндиқли-бир йўла 125 та пасса-жирни манзилларга элгувчи 5 та «ЗИУ-5» маркали троллейбус машинаси троллейбус паркки ихтиёрига юбо-рилибди.

Прессчи Худойберган Исроилов Тошкент пласт-масса заводининг беш йиллигини муддатидан илгари бахаришга аҳд қилган зарбдор ишчиларидан биридир. Худайберган смена ва оқинг топ-ширчиларини анча ертинг билан адо этиб, си-фатли махсулот ишлаб чиқаряпти.

Навоий тўйи жаҳон давраида

Ўзбек халқининг буюк мутафаккири шоири ва фойласуфи Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллигига қизғин хозирлик кўриляпти. Юбилей ўзбек шеърини ва маданиятининг катта байрамга айланиб ке-тади. Бу кунни чет эл-лардаги дўстларимиз Навоийнинг бой муро-сидан баҳраменд бўл-ган мухлислари ҳам ортиқиб қутимшоқда.

Беш йилликнинг зарбдор оидилари

КОРХОНА ҚУВВАТИ ОРТМОҚДА

«Ўзбекхлопкомаш» заво-дининг аҳил коллективий ма-данатинидаги барча пахта тозалаш корхоналарига зар-бур бўлган машиналар ет-казиб беради.

МЕҲНАТ АВЖИДА

Тошкент тўқимачилик комбинати қозғидати ме-ханика заводи комбинатнинг барча турдаги машиналари учун ҳар хил деталлар тай-ёрлаб беради.

ҚУВВАТИ ОРТМОҚДА

Индустриал-йилга завод ишлаб чиқарётган машиналарга бўлган талаб ортиб борапти. Заводда ишлаб чиқарилаёт-ган машиналар сонини кес-кин кўпайтириш учун барча чора ва тадбирлар кўри-ляпти.

СУРАТДА: Тошкент асбобсозлик заводининг пешқадам ишчиси фрезерчи А. Науқозова. У беш йиллиги топшириқларини муддатидан илгари ба-жаришга аҳд қилган.

Ободонлаштириш ойлиги давом этмоқда

Шаҳримизнинг барча меҳнаткашлари қа-тори бизнинг Чилонзор райони аҳолиси ҳам ободонлаштириш ойлигида фаол иш-тирок эتمоқдалар. Район территориясидаги корхоналар, мактаб ва болалар муассаса-лари, маҳаллаларда озодлик ойлиги қиз-ғин ўтмоқда.

Районимиз гулбоғга бурканади

Районимиз марказида бунёд этилаётган янги истироҳат боғида иш айниса қизғин бормоқда. Ҳозирда боғ ўртасидаги «оролча»да рақс майдончаси ва янги қаҳвахона қури-лиши олиб боришмоқда. Боғ чеккалари, сув ёқаларига ҳар хил навали 2 мингдан ортиқ мевали дарахт ва гул кўчатлари эчки.

Эр шарифан

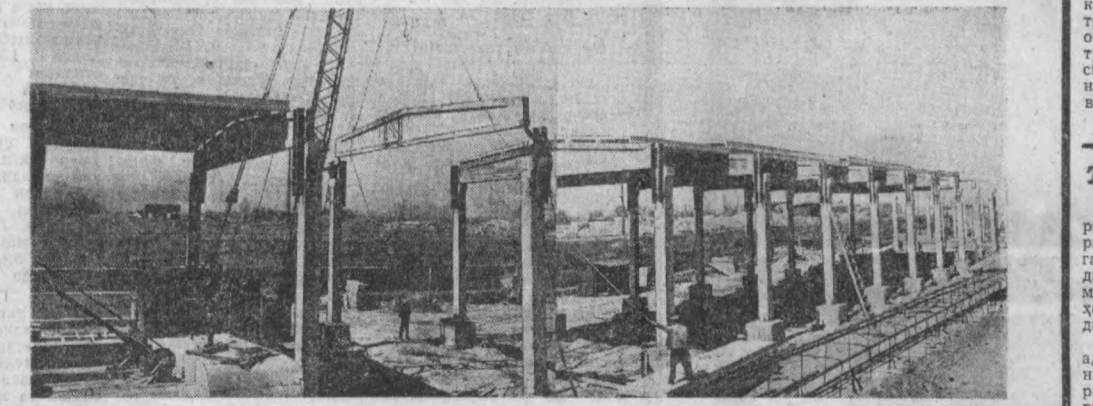
Социализм мамлакатларида ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯНИНГ ҚУДРАТЛИ ОҚИМИ

Европада социалистик мамла-катларнинг «Мир» бярлашган энергетика системаси жуда катта илтифотли наф ва сазара бермоқ-да. Бу системанинг мақсади му-вофиқ энжалниги ва ўзаро ил-тисодий ёрдам келтиришга аъза бўлган мамлакатлар, шу жумла-дан Чехословакия учун ҳам кат-та наф келтириётганини ҳар кун ва ҳар соат тасдиқламоқда.

Беш кунлик ва дам олиш

ЧОРДАРА ГАШТИ

Абразма комбинатда минглаб ишчилар, инженер-техник ходимлар меҳнат қилма-ляпти. Улар ҳафтанинг беш кунда самара-ли меҳнат қилиб, иккинчи кун мазмуни қор-диқ чиқаришга одатланиб қолган.

Назарбен қишлоғида 6 минг тонна картошкага мулкжалланган омбор қуришмоқда. Ҳозир темир-бетон конструкцияларини монтаж қилиш ишлари борапти.

Янги завод бунёд этилмоқда

«Ташавтомаш» за-водида пахтачиликда иш-латилмайдиган трактор олд кўприги билан руль бошқармасини тайёр-лайдиган технология процесси ишланиб бўл-ди. Шундай қилиб, бу корхонада трактор иш-лаб чиқаришни ташкил этиш юзасидан дастлаб-ки қадам қўйилди.

ОИЛАВИЙ САЁҲАТ

Валентин Лобачев ёшлиқдан балиқ овининг ишчибози эди. Меҳнаткашлар иккинчи кунни дам олишга ўтишлари айниса Валентинга ёниб тушди. Узи «Урто» кон-дитер фабрикасида слесарь бўлиб ишла-япти.

ТАСС ТЕЛЕТАИП ЛЕНТАСИДАН

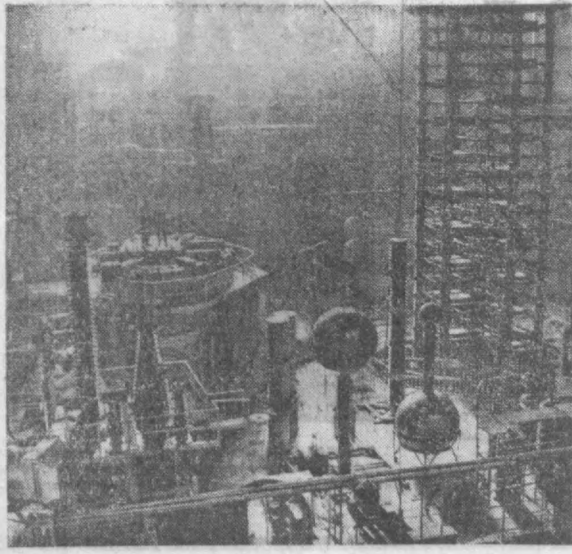
★ ПРАГА. Яблоней—ниса ша-ҳарида кучли автомобиль моторла-рини янги завод ишга туширилмоқ-да. Завод жиқозлаш ва авто-матлаштирилиши жиқатидан жа-ҳонда энг замонавий корхоналар-дан биридир.

ИЛҒОР МАРШРУТ

Маршрут бошлиғи Му-ҳит Носиров париса кели-ши билан уни дирек-тор йўлаганини айтиш-ди. Нега ҳақирганини директор, бир оз ўйлан-ди Носиров.

Варшава кўчаларига ўратилган неондан ясалган раиладма.

Бундан етти йил муқаддам Запорожье трансформатор заводининг лабораторияси базасида ҳозир электротехника санъатининг энг йирик марказларидан бири бўлиб қолган Бутуниттифок трансформаторсозлик институти барпо этилди.

Институт томонидан ихтиро қилинган 417 ва 630 минг киловольт ампер кувватга эга булган трансформаторлар ҳозир оммавий тусда ишлаб чиқарилаётганда. В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигига Запорожье трансформатор заводида олимпар жаҳондаги энг кучли трансформатор — кувватти 1 миллион киловольт амперга эга булган трансформаторни ишлаб чиқариш лойиҳасини тайёрлашди.

СУРАТДА: институтнинг юқори вольтли лабораториясида.

Кинотомошабинлар мамнун бўдилар

Қасаба союз клублари ва маданият саройларидаги кинотеатрларда 1968 йилда 7 минг қўшимча киносенас курсатишга қарор қилинди. Янги мажбуриятларда асосан қишлоқларда 74 янги кенг экранли киностановка ўрнатилиши кузда тутилган. Бир йил мобайнида яна доимий ишлайдиган 73 кинолекторий ва шунақа пионер ва мактаб кинотеатрлари очилди. Ҳаваскорлар 40 та янги фильм чиқарадилар. Яна 10 та ҳаваскорлик киностудиялари ташкил қилинади.

БИРИНЧИ МАЙ МЕХНАТ ВАХТАСИДА

Шаҳримиздаги қўшма санъат корхоналарининг коллективлари ишлаб чиқариш суръатини оширмоқдалар. Ишчи, инженер-техник ходимлар социалистик мусобақани янада қизитиб, шу кеча-кундузда 1 Май байрами меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар.

Беш йилликнинг учинчи йили топириқларини шараф билан бажариш, маҳсулот сифатини, унинг ҳаридорлигини ошириш — меҳнатчиларнинг диққат эътиборида турган вазифадир. «Ташхимсельмаш», «Компрессор» ва грампластинкалар заводи ишчилари ҳам яна шунақа эътиборини унот қилмадилар.

Бундан ташқари 1 Май вахтасида туриб меҳнатчиларнинг ишчилари шу кунларда алоҳида қайрат кўрсатиб ишламоқдалар. Шундайлардан бири «Ташхимсельмаш» заводининг 1-металл-йирик цехи ишчилиги. Равкат Хисомидиновдир. Равкат тайёрлаган деталлар доимо ялдо сифатга қабул қилинади. Ҳа ҳабининг устаси бўлган бу ишчи хунарини корхонага янги келган ишчиларга сийдирибдан ўргатади. Сиз суратда унинг шогирди — Александр Пиженовга Ҳа қасбини ўргатаётган вақтини кўриб турибсиз. Шогирд ва устозлар ҳам кунни смена топириқларини ошириб адо этиб, ҳамкасб дўстларига намуна бўлмоқдалар.

Владимир Исроил «Компрессор» заводиде ишлайди. Беш йилликнинг учинчи йили топириқларини шараф билан бажариш учун бошланган қўшниқ одинги сафиде бораётган бу илгор ишчи шу кунларда 1 Май байрамга шаксий соғиналар тайёрламоқда. Владимир гачи ёш бўлсада, у Ҳа қасбининг ҳамма возик томонларини ўрганган ишчидир.

Шаҳримиздаги грампластинкалар заводида галванопластинкалар цехи ишга туширилди. Бу янги цехнинг ишга туширилиши тайёрланган маҳсулотни бир неча баравар ошириш имконини беради. Умуман корхона коллективини шу кунларда беш йилликнинг учинчи йили вазифаларини бажариш учун социалистик мусобақани қизитмоқда. Шу мусобақанинг одинги сафиде Э. П. Чернопрудова бораётган. Меҳнатда пешқадам бу аёл 17 йилдан бери заводда пресловчи бўлиб ишлайди. У ўтган йилнинг ўзидеги пиландан ташқари 20 мингта грамластинка тайёрлади. Унинг бу йилги режалари ҳам улкан.

Т. Каримов ва Р. Отажонов фотолари.

«ЕШЛИК»

Тошкент давлат чет тиллар педагогика институтида ҳафта-нинг чоршанба кунини катта танлашга пай-танда студентларнинг гавжум бўлиб радионар-найллар олинди ўтирган-ларини кўрасиз. Улар француз тили факультети қошнда очилган «Ешлик» студияси ҳар хил мавзудаги программасини ўз мухлисларига ҳавола қилади.

Тошкент Оққоми 258

Хонага ранглари ўчган йиғит кириб келди. — Қачирасизлар, Махмуд ака ким бўладилар? — Энциклопедия олиётган йиғит бир зумда ўтирганларини кўздан кечкириб чқиди. — Ҳўш, кизмет ўрлими! Махмуд ака муложимлик билан уни ўтиришга таклиф этди.

— Назбатчи диспетчер сиз бўласизми, амаки жон! Йўқотган хужжатларим Сизнинг қўлингиздами?

Махмуд ака стол тортамасини очдида, кўп қисм бойламани аста еча бошлади.

— Ушв, худди ўзи. Ман буниси 22-гастрономга мол топширилганини ҳаққидаги хужжат, буни

8 АПРЕЛЬ, 1968 Й.

МАРКАЗ-13 МАЙДОНИДА

ҚАҲРАМОН Лева шаҳрининг бинокорлари 1968 йилининг июль ойида — бошлб Ҳабелс-тон пойтахтининг тиклаш ва қайтадан қуришига ёрдам берилди. Ленинградликлар томонидан бунёд этилмоқда. Ленин шаҳрининг бинокорлари пойтахт-мизга келганидан буён 15 та 4 қаватли турар жой бинолари, 960 ўринлик мактаб, 280 ўринлик болалар боғча ва асалиари билан ош-

хона, магазин сингари кўпгина маъшиий хизмат муассасалари қуришди.

Биз иккинчи Ленинград курилиш-монтаж поездин бинокорлари кураётган уйлари кўздан кечардик. Иккинчи 4 қаватлик уйнинг сўнгги пардозлаш ишлари сифатли давом этмоқда. Бинокорлар йиллик планини мудда-

тидан 3 ой олдин бажариш мажбуриятини олиб, социалистик мусобақани ҳар қачонгидан ҳам кўчатириб юбордилар.

— Бинокорлик материалларидан тежаб-тертаб фойдаланиш меҳнат интизомини мустаҳкамлаш тўғрисида яхши натижаларга эришганимиз, — дейди курилиш участкаси бош-

лиги Геннадий Гаврилов. — Аниқса Иван Богданов бошчилик қилган бригадаларнинг бригадасининг аъзолари Н. Чайковский, В. Милкули, пайвандчи В. Билудин, ана-ўша шафёрлар В ва Н. Костиюковлар кундалик нормаларни 150—160 процентдан бажариб бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Тошкент Дунё Корхоналари

Қурилишда намуна қўрсатганликлари учун Ленинград бинокорларининг 75 проценти «Тошкент бинокори» ишонин билан тақдирланди. Янги киши — «Главленинградстрой» трести бошлиғи Игорь Петрович Березовский билан трест бош ижрачиси Алексей Зибаров ўртоқлар «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор» унвонини олишга сазовор бўлдилар.

Шу кунларда Ленинград бинокорлари алгач бундан топириқ қилган «Главленинградстрой» трести бошлиғи Игорь Петрович Березовский билан трест бош ижрачиси Алексей Зибаров ўртоқлар «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор» унвонини олишга сазовор бўлдилар.

М. ТУРАЕВ.

Иқтисодий ислохот амалда

ЗАРГАРЛАР МЕХНАТИ

Халқ орасида дунёда битта аёл бўлса ҳам заргарга иш топилади деган гап бор. Заргарлик буюмлари азиздан йиғитнинг қизга муҳаббат ва сэдқат изҳор қилиш воситаси сифатида қўлланиб келинган. Заргарлик ўзбеклар учун қадимий касбдир.

Фабрикада ўзбек заргарчилигининг ҳамма яхши томонларини мукамал эгаллаган Наби Валиев, Ақбар Ҳошимов, Раҳматулла Юсупов, Кабир Аҳмедов сингари кишилар меҳнат қилмоқдалар. Улар катта ғайрат ва чидам билан ишлаб, ўзбек заргарчилигининг ривожланишига муносиб ҳисса қўшаётган буюмлар сифатини яхшилашда учун куч ва таъжирбалирини амалга оширмоқдалар.

Утган бир йил мобайнида корхонада 41 хил янги буюм тайёрланди. Шу жумладан 26 хил янги буюмин серияли ишлаб чиқаришга киришилди. Биз халқ ҳам янги буюмларни ишлаб чиқариш устаси ҳам уйланишимиз. Шу сабабли ҳам биз беш рассом раҳбарлигида эксперименталь-нико-дий группа ташкил қилдик. Ма-лакани мутахассислардан ташкил топган бу группа алоҳида хона, зарур асбоб-ускуна ва жиҳозлар билан таъминланди.

Кейинги, пайларда меҳнатни илмий ташкил қилиш (НОТ)ни жорий қилишга ҳам катта эътибор беряёلمиз. Утган йил учинчи кварталдан меҳнатни илмий ташкил қилиш бюроси ташкил қилинди. Бюро кунлик нормаларини бажармаётган ишчиларнинг сонини қаматириш йўлида қўшма тадбирларни амалга оширмоқда, ўз иш нормасини бажармаётган заргарлар илгор заргарларга бириктириб қўйилмоқда. Иш режими тўғрисида келтирилди, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ишчиларнинг кўнгилли дам олишини ташкил этиш соҳасида ҳам кўпгина ишлар қилинди. Натижада фабрикада кун-лик нормаларини бажармаётган заргарлар сонини 68 кишидан 31 киши камайди, меҳнат унумдорлиги 1,9 процент ошди.

Фабрикада белгиланган топириқни мубаффақиятли бажаришда бригадалар ўртасида социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилганини катта аҳамиятга эга бўлмоқда. Бизда ҳар ой ва квартал охирида мусобақа натижалари маълум қилиниб, илгорлар рағбатлантириб борилади.

Мана икки йилдирки, корхонамиз планлаштириш ва мод-

дий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтиб шилатиш. Бу вақт мобайнида корхонамиз иқтисодий ҳаётида кувонарли ўзгаришлар юз берди. Фабрикада маҳсулот сифати яхшиланди. Цех ва участкалар, бригадалар дорапни ҳамма кўрсаткичлар бўйича белгиланган топириқларини ошириб бажаришда қўшма тадбирлар қўрилди. Коллектив аниқ вақтда илгарича қўрилган ғайрат ва ташаббус билан меҳнат қилмоқда. Утган бир йил мобайнида инженер-техник ходимлар умумий иш ҳақининг 37 проценти миқдорда, ишчилар эса 15 проценти миқдорда мукофот пули олдилар.

Бир йил мобайнида корхонада моддий рағбатлантириш фондида 69,1 минг сўм, социаль-маданий тадбирлар ва туғар жой фонди учун 27,2 минг сўм, ишлаб чиқаришнинг ривожлантириш фонди учун 11,6 минг сўм маблағ ажратилди.

Фабрика мамурияти, партия қасаба союз ташкилотлари ҳар қанча фойдаланиш мумкин бўлган ҳадгача мумкин бўлган ҳадгача фойдаланиш учун ҳамма тадбирларни кўрмоқда. Социаль-маданий тадбирлар учун ажратилган маблағ ҳисобидан ўтган йили фабрикада катта ошхона қуриб фойдаланишга топириқланди. Ишлаб чиқаришнинг ривожлантириш фондида ажратилган маблағдан биз асосан янги асбоб-ускуналар сотиб олишда фойдаланишмоқдамиз.

Иқтисодий ислохот амалда оширилганлиги ҳамда фабрикага ишга қабул қилинган кишиларнинг кўпчилиги ўрта мактабни تامомлаган ёшлардан иборатлиги ишчи ва инженер-техник ходимларнинг иқтисодий ва техник билимларини оширишни талаб қилмоқда. Шунинг учун ҳам биз тез-тез иқтисодий курс ва семинарлар ташкил қилаёلمиз.

Коллективимиз ишлаб чиқаришнинг ривожлантиришда планлаштириш ва моддий рағбатлантиришнинг янги системаси яратган имкониятлардан ҳали тула фойдалангани деб бўлмади. Бизда ҳозир ҳам сифатсиз буюмлар ишлаб чиқариш ҳоллари рўй бериб турибди. Техника контроли бўлими ходимлари ишлаб чиқаришни дур-уст назорат қилмаётганлар.

Техника бўлими ходимлари техник хужжатларни тайёрлашда бўлган жиддий хатоларга йўл қўяёلمиз. Шунингдек бизда материал таъминоти қўнгилде-гидек эмаслиги ҳам ишлаб чиқаришга жиддий ҳаётлиқ берилди.

Лекин иш бор жойда қамчили бўлади. Заргарларимиз зиммаларидеги катта вазифани мубаффақиятли бажариш учун изчиллик билан курашиб, ҳамма кишиничиликларини энгиг ўтатилади. Беш йилликнинг учинчи йилида кўпма кўп нафис ва гўзал заргарлик буюмлари ишлаб чиқарилди.

Қ. ШУКУРОВ, заргарлик фабрикаси директори.

«Главленинградстрой» қарашли 11-кўрналиш трестининг 2-курилиш бошқармаси бунёдкорлари шаҳарнинг Охунбосов номи майдонида кўп қаватли янги универсал маданият биносини тез суръатлар билан қуришмоқдалар. Суратда бу пешқадам илгорлар Аҳмад Азимов (чапда) ва Юрий Пересилдиндир. Шу қурилишда улар иш-чадан буён намунали меҳнат қилаётганлар.

А. Туршев фотоси.

Телефон муаммоси

▲ 24.373 БЕКОРЧИ НОМЕР ▲ КАБЕЛБУЗАР УЖАРЛАР

▲ ТЕЛЕФОНЛАШТИРИШДА ҚОЛОҚЧИЗ

▲ АСОСИЙ БАҲОНАЛАР ▲ ТРУБКАХУРЛАР

Мақола кўйидаги рақамдан бошламас:

Телефонлаштириш даражаси яхшиланган Совет Иттифоқида ўртача ҳисобдан беш шаҳарлардан бири Новосибирскда ҳар юз кишига 10 та телефон тўғри келади.

Тошкентда эса ҳар юз кишига 2,5 телефон бор, халос.

Бу киёсий рақамларни кўриб, беихтиёр ўйланиб қолади киши. Зиялига тўғрисида шундай бўлгандир? Балки телефон линияларини автомат станциялари қуриш учун маблағ ажратилмагандир? Афсуски бундай эмас. Партия ва ҳукуратимиз янги Тошкентнинг бунёд қилиш учун қанчалик гамхўрлик қилаётган бўлса, телефон тармоқларини қўйатириш ҳақида ҳам қайғурган ва етарли капитал маблағ ажратилган.

Мавжуд автомат-телефон станцияларидеги номерларнинг яриги яқини, бошқача қилиб айтганда 24 янги 373 таяёр телефон номерининг шу кеча-кундузда бекор турганини ҳам буниинг аяқоқ мисолидир.

Бу рақамни ошитагач, «тез ёрдам» қақирини ҳам телефон тополомай овера бўлган кишиларнинг тепа сочи гик бўлиши табиий.

Шунақа номер бўш турганини Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги раҳбарлари билишармикин? Албатта билишади, Бунинг устига «Союзтелефонстрой» трестини қуриш-монтаж бошқармаси (бошлиғи М. Назаретин) айби билан 1968 йилда тугатиш планлаштирилган. Ж 7-АТСи линиясида ишлар ҳали чала ётганини, оқибатда бу станцияда ҳалигача 4500 номер бўш турганини кўра-

биза туриб, конкрет бир чора кўрмаётганлар.

Бошқа фактлар ҳам бор. Чилонзор массивининг 6, 8, 9, 10-кўрналиш районларини таъминлайдиган кабеллар этказилгани ҳолда уларни мўн-таж қилиш ўрта йилда ётишти. Бу кварталларнинг ички қисмининг телефонлаштириш лойиҳа-монтажлаш ишлари Тошкент бошқармаси (бошлиғи Б. К. Комаров) бажармаётган. Нисбатан оғир бўлган бу ишлар маромига етказилса, шаҳримизда яна 2500-2600 телефон ўрнатиш мумкин бўлар эди.

Лойиҳа-монтажлаш ишлари Тошкент бошқармаси Чилонзорнинг 2, 3, 4-кўрналишдаги ички телефонлаштириш, 11, 12-кўрналишларни Ж 7-АТСи билан боғловчи кабелни монтаж қилишни, Черданцев массивини телефонлаштиришнинг арманка судрагани.

«Союзтелефонстрой» трестини қуриш-монтаж бошқармаси лойиҳада кўрсатилган Сағвон ва Фурият кўчаларидаги «М-17» Навой кўчасидаги «М-16» магистрал ва тарсимлаш тармоқини, абразив комбинати ва асбобсозлик заводи районидеги 800 жуфтлик магистрални қуриш ва бошқа кўп ишларни бажаришни барбод қилди.

Телефонлаштиришда чала ётган ишларни санаб чиқилишнинг ҳождати йўқ. Улардан министрлик ҳам, бошқа тегишли раҳбар органлар ҳам хабардор. Лекин шу саналган фактлар ҳам магистрал телефон тармоқлари қуриш, монтажлаш, уй-жойларни телефонлаштиришда ҳанг натта айбодлар қилини кўрсатиб туришти. Фақат М. В. Назаретин билан

Б. К. Комаров ўртоқлар бу муътабар айбодлар биз эмас, дейишмас бўлган.

Шунинг учун эҳтиёт-шарт яна бир-икки та далил келтирсак:

Чилонзор АТСи 6 минг номерга кенгайтирилган эди. «Союзтелефонстрой» трестининг номи айтилган бошқармаси лойиҳа бўлгани ва етарли маблағ ажратилгани ҳолда 1500 номергагина етарлига кабель ётқизди. 4500 та номер эса ҳамон бўш қолиб келляпти.

Телефон тармоқларини қурувчи бу бошқарма ўта ўжар кабелбузар ҳам чиқиб қолди. Бошқарма қурувчилари бултур 4 жойда магистрал кабелларни узиб кетдилар. Лекин етказилган 796 сўмлик зарар айбодлардан эмас, бошқармадан ундирилди.

СССР Госстройини жорий қилган тартибга қўра ҳар бир қурилиш ташкилотини ўзи бажарадиган иш лойиҳасини шаҳар телефон тармоқлари бошқармаси билан келишиб олиши ва маълум ер қазий ишини бошлашдан аввал унга хабар бериб мутахассис таслиф қилиши шарт.

Кабелбузар ўжарлар бели оғримай нон ейдиганлардан ҳам ўзиб кеттигани, Негани, қурилиш ташкилотларида уларга чора қўрилмади. Етказилган зарар тақидот ҳисобидан тўланади. Кўпгина нибонилар топириқини вақтида бажаргани учун кабелларни узиб-бузиб кетган бўлсада мукофот ҳам олишади. Бунинг оқибатда 1967 йил давомида кабеллар узиллиши виҳоятда қўпайиб, телефонларнинг бекор туриши 1,5 миллион соатини ташкил этди. Бу ҳозирги барча мавжуд телефонлар

2,5 кун мутлақо ишламади, деган сўз.

Шаҳар телефон тармоқлари бошқармасининг ишчида ҳам жиддий хатолар бор. Лекин бошқарма раҳбарлари бу ҳақда «лом» дейиш-ни истамайди. Ажабо, ўтган йил давомида телефонларнинг ёмон ишлаётгани тўғрисида, бошқарма адресига келган 821 арифа ва шикоят. Йил бошидан бери келаятган шундай хатларга, газеталарнинг редакциялари, раҳбар ташкилотларга тушаётган шикоятларга нисбатан, дейсиз деб сўраймиз. Уларнинг бунга жавоби битта: ҳаммаси кабеллар узил-лаётгани, ускуналаримиз эскирганидан.

Жавобда жон бор. Лекин бошқарма чиндан ҳам ўз вазифасини «нотриб» бажараятганими? Йўқ.

Автомат телефонларни оладик. Пойтахтда жами 610 та телефон-автомат бор. (Бу йил 200 та шундай алоқа воситаси ўрнатилиши керак. 1-кўрналишда 80 та, 2-кўрналишда 22 та телефон-автомат ўрнатилиб, план барбод қилинди). Ана шу 610 та автоматини қунига айланб чиқиб, бузилганларини тўзатиш учун ош ҳам, кўп ҳам эмас, 18 кишига 3 та «Москвич» енгил машинаси, 3 та колескали мотоцикл ажратиб қўйилган. Лекин олисроқ даҳалар, узонроқ маҳаллардаги автоматлар учун ёнда тургани, Навой театри майдонидеги, Гизель, Шота Руставели кўчаларидаги аппаратлар ҳам ҳафта-лаб бузулганча йтмоқда.

Телефон-автоматлар хизмати группасининг бошлиғи М. Д. Гулин ҳам ўзига сув юктиришни истамайди. Бузилган ҳам бир автомат ҳақида қўнига маълумот олиб, қўнига тўзатамиз, дейди у. Академия шаҳарчасидаги автомат-телефонларнинг бошқармаси, Октбр районидеги «Гайрат», «Рилож», «Ленинчи» маҳаллалари учун қурилган Ҳамза кўчасидаги 2 та ва бошқа кўнага маҳаллалардаги автоматлар, Ш. Руставели кўчасидаги «Радост» магазини билан ўрнатилган телефон-автоматлар бир неча ойдан буён шалоги чиниб ётгани ҳақида қўнидама хужжатлар бор. 6 та тегазор таспорт, 18 соғомат киши! Улардан 610 та телефонга хизмат қилишни ҳар қандайга ўрнига қўйишни талаб қилинса, шикоятчи. Аммо масаланинг бошқа томонини ҳам айтиб қўйилсин. 1967 йилда автомат-телефонлардан 19 аппарат, 29 қасаба, 1085 микро-телефон трубкаси, 805 та напусу — жами 10870 сўмлик нарса йўқолди.

Иламот тартибни посбонлар, халқ дружиначилари, жамоатчилари бу «телефон хўрларга» чинакам ҳўжум бошлашлари зарур бўлиб қолганлигини шунинг ўзи айтиб туришти.

Мавжуд кабелларнинг 30 проценти узоб мўддат рендонгиз ишлатилиб олганини тўғрисида қўнидама маълумот Мухтобо 1970 йилда уларни тўла реконструкция қилинмаслиги бу кабеллар ҳам илдан чиқди! ахвол бағтар бўлади, деган сўз.

С. НОРМАТОВ.

Бир дона япроқ

Бир дона япроқ

Еш шоир Эргаш Раимов бир неча йилдан буй болалар учун шеър ва эртаклар индиб этиб келимда. У бу дарв ичида бир қанча шеър китобчаларини жакки китобхонларга тақдим этди.

Йинда Эргаш Раимов фарзандларинизга бағишланган «Бир дона япроқ» номи дoston.эртагини азияб тамомлади. Асар «Еш гвардия» нашриети томонинда алоҳида китоб ик- либ чикчилмонда. Куйнда шу дoston.эртандан парча уйириза.

Унга раҳм, шафқат қил,
Саховат қилгин, иним.
Сенде бормиш бир кийик,
Шунинг менга сот, қўшин.
Не истасан берайкин,
Мени қилгин шод қўшин.
Файат менга қараги
Кийикчининг юраги.
Кўшин экан бир бахил
Юзи қаҳрабо захил.
Илтимосини эшитибон
Ранги ўчи бир пасда,
Сўйгра кулиб мулоим
Шундай дедди Нокаста.

Бирдонига кийичка
Тилга кириб сўзлади:

ОҶУ:

Эй, жағоқаш мард йигит,
Юрагингда дарад йигит,
Мени кутқар Нокасдан,
Кутқар олтин қарасдан,
Эркинликда яшайдан,
Майли улганим яхши,
Едгор димбар дарадига
Даво бўлганим яхши.
Олижаноб одамзод,
Мени қилгин сен озод.
Кутқар хасис, нокасдан
Кутқар олтин қарасдан,
Майли, юрагини ол,
Майли, эркин ўлайин,
Сенга хизмат қилайин,
Вафоли хайрон бўлиб,
Юраги вайрон бўлиб,
Бир дам сукот саклабди,
Сўйгра оҳуға дедди.

ВАФОЛИ:

— Эй, тоғларнинг учқури,
Эй, онасин куз нури,
Норасида, оҳунон,
Куз ёшинг тўлма маржон,
Кўп қайғурма, бўлма хун,
Узин сени ушбу тун —
Кутқараман Нокасдан,
Кутқараман қарасдан.
Эргаш РАИМОВ.

Хамза номи Давлат музика билим юрти барпа этилганга 43 йил тўлди. У ерда юзлаб шоғирлар музикага, санъатга бўлган ҳавасларини таномиллаштиришлар, ўтган давр ноёнада билим юрти таномиллашлардан жуда кўп талантни ва та- нили музикачилар етишиб чикчилди.

СУРАТДА: динирйилим — хор бўлимининг ўқим тўқимини Э. Гудинский биринчи курс тайёрлов бу- лмининг студенти А. Назаров билан контроль дарага тайёргарлик кўрмонда, Л. Глауберзон фотоси,

Тун кўрибди Едгор қиз,
Тўшда эмши шу хол:
Сутдек ойдиниш кеня,
Кўда сузармиш хил-
Чаманзор эмиш ҳар ён
Гул тарармиш қиз шодон,
Бирдан чаман гулзорда
Пайдо бўлиш бир қизи,
Нуроний, нўсайдиши
Улуғвормиш юриши.
Усик, қоши-соқоли,
Кўсига тушган эмиш
Кийган олпоқ чопони
Нурданмиш, кумушданмиш.
Чол келиб Едгор қизнинг
Бошини салганмиш.
Салом бериб Едгор қиз
Бобони сийлаганмиш
Бобо дейди охиста:

Шу юраста кийининг
Есанг юрак лоласин,
Дардинга шифо бўлур —
Дед чол гоийб бўлиш.
— Шифо бўлур! — дед қиз
Уйғониб кетмиш шу он
Кўрган тушин таърифлаб
Суюкли Вафолига,
Шу онда қилмиш боби.

НОКАСТА:

— Эй Вафоли, истагинг
Бажарардим, мен бироқ —
Кийикчани севаман
Углимдан ҳам ортироқ.
Минг тиллага олганман
Бир овчидан мен уни
Энди сенга берайми,
Кўзи қора оҳуни! —
Кириб кетди уйига
Шундай дед Нокаста,
Кўзларин жовдиратиб
Кийик турар қафасда
Бари гапдан у оғоҳ —
Бўлган эди шу чоқда,
Икки кўзи жик ёшга —
Тўлган эди шу чоқда,
Гўёки салбизгина
Туткун қалбига бўзлади,

ВАФОЛИ:

Салом сенга ён қўшин!
Мехрибоним жон қўшин!
Улим билан олишиб
Етар хаста хотини,

БУХОРО, Область театрида драматург Уйғун ва Иzzат Сул- тонларнинг «Алишер Навоий» пьесаси сахналаштирилди, Бош роли артист Аминжон Анобиров икрат этди. Навоий об- разини яратишда унга шоир Топшўлат Ҳамид катта ердан берди.

СУРАТДА: Аминжон Анобиров шоир Топшўлат Ҳамид билан суҳбатлашмоқда, А. Усмонов фотоси, (ФЭТАГ)

ЧИЛОНЗОР ГУЗАЛИГА

Бир гули району кўрдим
Тошкент Чилонзоирида.
Мухташам бини ўралган
ўртада — гулзоирида.
Чехралар ойдан нишон,
тўнқай уподан нукралар
Рамзи тоза, бегубор
олпоқ мотиқ уаорида.
Вахш отар дилларга ором
уйлашиб эсан сабо,
Куй чалиб шўх бастакордай
сочларинг ториди.
Вол ари кўнганга ўшар
оқ нилуфар баргига
Қоп-қора кириши мисоли
хинду хол рухсорида.
Кўзлари кўзгусида
кўрдим жаҳоннинг ансини
Ҳар қалай ошўфта бўлдим,
гул юн хуморида.

Мўмин АБДУРАСУЛОВ.

Изланиш ва ҳаяжон

Ешлик ҳаяжон ва изланиш ҳамиша бир кашфиёт яратишга, дунёни ҳайратда қолдиришга интилувчи бир кучки, бу одам- зонинг олами тобора йигилиш, гузаллаштириш учун курашида муҳим роль ўйнайди. Шунинг учун ҳам ҳаяжондан навиқрон- лик туйғуларидан, изланишдан турғилади, шеърят.

Ешлик изланиш ва ҳаяжон ҳаётдаги оддий ва жўн нарсалардан биттаси бўлиб кўриниши ҳам мумкин. Масалан, йигир- ма ешга кирган навиқрон бир йигит шундай бир даъвоини ўртага ташлади: Ешми, бир қизи севаман, дедмақ ҳаяжонлашман, ҳаётдаги ҳамиша нарсага қизиқаман — дедмақ изланаман, Аммо нега ёзган шеърини яхши чинмайди.

Дарвоқи, нега?

Бу саволга жавоб бериш мушкул. Езувчилар союзида ҳар икки ҳафтада бир ўтказилаётган еш ёзувчилар семинарида бу ҳақда соатлаб баҳслашамиз, шеърлар ўқишамиз, классик шоир- ларин ёрданга чақирамиз, амонимизнинг энг катта адиблари билан суҳбатлашамиз. Файат Ўзбекистонда эмас, балки қардош республикаларда, чет элларда танланган атоқли романсет ва ўзинг шоир Аксид Мухтор ҳам, қилин кирққа ёрадган адабиёт- шунос олимизни Озод Шарафуддинов ҳам, семинариниз раҳ- барлари, ақойиб адибларимиз, табири жонз бўлса ешлик куйчи- лари Одил Ёкубов, Пиримкул Қодироллар ҳам ва бошқа кўн ёзувчи, шоирлар ҳам шеърят ҳақида фикр юртдиллар.

Албатта, хааскор ёзувчилар бундай муҳоама ва мунозара- лардан кўп баҳра оладилар, бир сўз билан айтганда ешди кели- б оғир кетдиллар. Аммо яхши шеър қандай ёзилади деган муаммага нунта кўниб бўлмайди.

Ҳа, позиянинг сеҳри шунда эмасмикин? Муаммо бор жой- дагина муҳизна яради.

Куйнда семинарда ўқилган баъзи шеърлар билан Сания танштирмоқчимиз ва гоийбона шеър мунозарасини Сизлар билан ҳам давом эттирмоқчимиз. Албатта, бу шеърларнинг ҳақиқати ҳар хил савияда ёзилган. Гап фақат, шеърят учун зарур бўлган навиқронлик ҳисси, ҳаяжон ва изланиш машақ- қатлари бор ё йўқлигидадир.

Ю. ШОМАНСУРОВ,
Ўзбекистон Езувчилари союзи
консултанти.

Сени дерман

Кундузи кўш бўлибсан, тунларда ойлар бўлиб.
Кўнларда юлдуз бўлибсан, кўсимида гулим кулиб.
Богимда гулзор бўлибсан, ҳажрингда дилим куйиб,
Эй дилором, то ҳаётман, танда жоним сени дерман!
Сен гузалсан, дилрабосан, сен азизсан гулбахор,
Қалби дарв, меҳри кўш, сен баҳорсан долзор.
Ахтарурман богларингни, сен севарим Зухра ёр.
Эй дилором, то ҳаётман, танда жоним сени дерман!
Йўларингни мен кутарга тонг сахарда тураман,
Бўйларингни мен кўрага, мажнун бўлиб юраман.
Менга кулиб боққинингда, гулдай чироқ кўраман.
Эй дилором, то ҳаётман, танда жоним сени дерман!
Кийнадинг кўл зор этиб, Омонингни эй гузал,
Килмадинг перво баҳорим, ёндуурсан эй машаъл,
Йўлларингда ҳада бўлисин, бу жонларим ҳам ой жамол,
Эй дилором, то ҳаётман, танда жоним сени дерман!

Омонилло САТТОРОВ.

МЕН ЯШАШИМ
КЕРАК!
Мен тугилдим,
Шу юрт бўлолди бешик,
Синмас ҳақиқатлар эса
Йўрагим.
Эсимда,
шу ерда «ҳаёт ўрганиб»,
Илк бор қадам ташлаб юрганам,
Шундан буён қанча йўл юрдим,
Қанча —
Бекатларни кўра олмадим.

Қайда бўлмай нурдек тафтин
тутганча,
Мени чорлаб турди омадим,
Нурли ўфқларга етмоқчун
теароф,
Қанд кўрган боладек югурдим,
Манзилларим қанча бўлмасин
йироқ,
Барига етишга улгурдим.
Тепар экан
отам бахш этган юрак,
Томиримда ўйнар экан қон.

Нелгуси наслга топширишим
керак,
Коммуна ватанин эсону омон,
Аро йўлда
Ҳанжа д Дардек ва ё,
Муқаннадек қолмасдан сўяиб,
Мен яшашим керак дўстгинам!
Узим учун эмас,
Асрим учун яшашим керак!

Қорая бошлайди тоғнинг
сочларин,
Нурли чизиқ ўфқ пешонасида.

Қўшлар фарёд солиб
езиб қулочларин,
Чарх уради кўкнинг
қошонасида,
Бир менмикин десама ажаб,
қўшлар ҳам,
Оламинг хулғига хайрондай,
Улар қайғурди,
юрагида гам,
Худди инсондай.
Имомин ТўЛАКОВ,
Анджон педагогика инсти-
тути.

ҚАТРАЛАР
Умр асов отин тинмай қамчилар,
Улғайиб боради дунёнинг еши,
Қоғозга томар-қан шетранд томчилар,
Оқариб боради қорасоч бошим,
Умр араваши елар бешафқат,
Киноят тинмайин довои ошад,
Ҳар нарса янгидан бошлар, фақат
Юрак эски дарди билан ишайди.
Якка ўзим қайтдим ўша йўлларда,
Сониклик кўйини қилиб беором,
Табағат неғадир сирли куларди,
Файат мен қаёлга ошманам тамом,
Сен кетдинг, борама айрилиқ гаимиз,
Елкамда тутганча эргашиб санам,
Изма-из куваман илк бўса тамини,
Унутмай, аламанд сирқираб танам,
Эрмаклар бир қалбин, қилиб сен тахқир,
Эхтирослик боқиб қўйинг шу дамда,
Бир минут лаззатга алданди кимдир,
Меъдек яншиг учун мангу оламда,
Темур УБАДУЛЛАЕВ.

БОБОМ
АЛАХСИРАР...
Сино топан эмиш ўлимга даво,
Балки афсонадир, балки чиндир бу,
Қанча синоларни кўрмаган дунё,
Бари афеусе билан кўз юмган мангу,
Бобом дер: «Келдигу яқин кетар кун,
Ешимин яшадим, имон пониза,
Лўмон ҳам бўлмаган дунёга устун,
Онаинги роиз қил, сендан мен ризо!»
Бобом алахсира, қонхўр зарон!
Жон рингтасин узар уриб совуқ тиг,
Кўздан нур кетмоқда, рангу рўй захил,
Суз томизааман тил йўқ, во дорин!
Беҳол жон талашар зафарон мурда,
Тасалли, ёварини, дори қилмас қор,
Орага тўшмоқда мангулик парда,
Эвоҳ, уни биздан ажратар бакор,
Алвидо, айт дунё, инсон улар, боқ!
Асрлик тажриба кумулаетир,
Алвидо, сизимлаб ташланган тупроқ,
Сағана устига уюлаетир.

Мунгайиб йўқлашлар, кўз ёшлар гўё,
Тирилтирармиди йини марҳумини?
Тирьялар қадрига етмайизин гоҳ,
Аза қайси руҳини шод этган, кимин?
МИНБАРДА
Бугун эл олдига минбарга чиқиб
Шеъримнинг баҳосин оладиған кун,
Мана илк кўнгишам келтирдим тўқиб,
Дона мухлисларни нималар дермин!
Шеър ўқилману илхосматларин,
Учдан завқ олдим, дед ўйнайман,
Е эринтирдимин, шеърим бандларин,
Халдан ўзимни ўзим қийнайман,
Шеърим ўқилмади, нолди сўнги байт,
Терақ тутганишга орзинар кўнгила,
Бироз инсанагадай мени ушбу байт,
Вантин оламинг деб шошман пуқул,
Шеъримин ҳам ўқиб қилдим мухтасар,
Дона мухлисларни нималар дермин!
Нега сукот санлаб қондизин дўстлар,
Бугун сизлар баҳо берадиган кун?
Барот ИСРОИЛОВ.

Дарахт китоб
Дарахтим кумуш ошпоқ
Гуллари бодроқ
Берган каби оқ буёқ
Барги ям-яшил ҳар чоқ
Меваси қизил мунчоқ
Оқ, қизил бўлар қандоқ?
Қизиқ-нега бундоқ?
Қаердан олар буёқ?
Ўйлаб кетаман узоқ,
Дарахт қизик топишмоқ,
Илмхона кино бог,
Диққатла синчиклаб боқ,
Билсанг дарахт бир китоб
Ичи тўла сир китоб
Ҳар япроги бир варақ
Ҳар варақда минг сабоқ,
Ажойиб чизма-чизик
Сўзлар ёзилган қизик,
Варақласанг бобма- боб
Ҳар саволга бор жавоб,
Рауф ТОЛИПОВ студент.

БАҲОР МАВЖЛАРИ.
И. Глауберзон фотоси.

Новелла

Бегона кўчалар

Мен кўчамиздаги дошларим ўлгудек болалар орасида энг шўх, мен тоифадаги беозори эдим. Ўқинг беозор болаларин ёқти- тутагач, мактабиннинг ринишас, журъатиллар, катта оинсондан бола- лар тўп-тўп бўлиб чи- қиб, аланималар ҳа- қида тортишар, алла- нималар устидан ва- ждан қишлар, кейин тор ва эгри-бугри кў- чаларга кириб кети- шарди. Бизнинг кўча- онг овлон, индўйда энг олд, Мен уни ях- ши кўрмасдим. Кўча- миздан қатновчи тенг- май кўйдим. Мақтаба,

бошқа ёққа борганим- да эндош кўчадан ўтардим.
Бироқ мен бу кўча- дан ҳам ўзим излаган дўстимни тополмадим, чунки бу кўча бола- ларин биннинг энг овлон ва илҳотда тор кўча- мидаги тенгдошларим- дан бешафтар шўх, ўйинқароқ ва журъат- ли эдилар.
— Мен уларни четлаб ўйга еки мактабага ошнқар, уларнинг ўт- дек ўткир нигоҳлари елганим янз-жиз куй-

диратгандек терлаб- пишардим. Мен учин- чи кўчадан қатнай бошладим. У сўқмоқ- дек кимсасиз ва хароб- эди. Ундан деради одамлар ўтишмас, ин- най кейин шўх бола- ларнинг ўтга нигоҳла- ри елганим «жиқил- латмас», ундан қатна- ганда мен саросимада терлаб-пишмас эдим.
Филлар ўтди. Мен бошқа шаҳарга кет- тим. Ҳар келганимда ана шу тор эгри-бугри кўчалардан ўтаман. Тенгдошларим ҳар қа- дамда тўхтаб, болалик- ларида ўтган нилзи- қиқларини, бу кўча- шинг ҳар битта тоши уларга қиларди ва яқин эканини кўрчи- ниб аслашайди. Шунда мен ҳам бирон нарс- аю есмай ўшмакда яқин ўзим қатнаган сўқмоқ- дек тор ва хароб кў- ча бўйлаб кетаман. Лекни таниш кўчадан ўганимда менинг қал- бим тенгдошларимни- кидек бирокда қилиб кетган болалиқни есла- деб ҳаяжон аралаш зайин титрамас, зотан бу кўча ҳам менга бе- гона эди.
Афсуски, мен бола- лиқда тор ва эгри- бутри кўчаларни улар бўйлаб ўсган кенса ён- гоқларнинг шовулла- шини, ундан қатновчи журъатли болаларни севмас... севинг учун одамга журъат керак- лигини билмаган, ўзимни бекорга бегона кўчаларга урган эдим.
Неъмат ҚУРБОНОВ,
ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 3-27
8 АПРЕЛЬ 1968 Й.

НУП жаҳоншумул дунёвий ан-жуманлар, байрамлар, тўю томошалар маркази бўлиб бораватган Тошкентимиз мана бу йил ҳам ҳозирги ҳисобда уч катта тантана ўтказди: май ойида қардош Тожикистон адабиёти ва санъати ўн кунлиги, сентябрда улуг Алишер Навоининг 525 йиллиги ва ундан сал нари бориб Қорақалпоқ халқи адабиёти ва санъатининг байрами бўлади.

ТҮЙЛАРГА ТҮЁНАЛАР

Т. РУСТАМОВ,
Гафур Ғулум номидаги нашриёт директори.

Безатилган, ички текстлари ҳам махсус силлиқ ялтирок қоғозда турли кироийлик безаклар билан босилган. Бу бир жуфт китоб-Навоий юбилей кунларида унинг муҳлисига муносиб эсдалик — тўхфа бўлади.

Рус тилида ўқувчи навоий хонлар учун ширинлик модир лириклар тўплами рус тилида тайёрланди, босмага топширилди. Каттагина ҳажмдаги бу китобнинг сиртки ва ички бадиий безакларини марҳум рессом Шеровский зур маҳорат билан ишлаган. Бу ҳам кўзларга қувонч, дилларга роҳат бағишлайдиган мазмунли ва ҳусн дор китоб бўлади...

Рус шеърининг машҳур ва атоқли навоийдилари юбилейга муносиб хисса қўшиш ниятида Алишер Навоий газалларининг бир қисмини ўз тилига таржима қилиб, бир китобга тайёрлаш иштибоқида эканликларини изҳор этдилар ва буни Тошкентда нашр этишни илтимос қилдилар. Биз, албатта, бунга банкундулик қабул этдик.

Булғар кўшимча қилиб мутофиқ ширининг «Девони Фоййис» ҳам таржима қилинмоқда. Бу асар ўзбек тилида биринчи марта нашр этиляпти. Навоийнинг битмас-туганмас ижодий хазинаси, унинг ҳаёти, замонаси ва замондошлари тўғрисида Хондамир ва Б. Э. Бертельснинг, Ойбек ва Шайх-зодадиннинг, И. Султонов, В. Абдуллаев ва Т. Жапполовнинг монографиялари, публицистик мақолалари, тўпламлари босилиб чиқди.

Навоийнинг улуг сиймосини тасвир этадиган ва унинг асарларига бағишланган тўрта плакат ва еттига оғирликка тайёрланди, босмага топширилди. Рэнго-ранг бўйлар билан ноёб қоғозда босилганлар бу плакат ва оғирликлар улуг мутофиқ адиб тўйининг кўркига қўриқ бўлади.

Тожиқ адабиёти ва санъати ўн кунлигининг Тошкентда бошланганига бир ойдан сал кўп вақт қолди. Ана шу тантанали кунларда қўшни қардош халқ адабиёти билан ўзбек китобдорларини таништириш, унинг муҳлисига нодир китоблар тақдим этиш бизнинг нахшиёт зиммасига юқолган.

Яқин ўтган йиллардан шу кунларгача нашриёт тожиқ адабиётининг намоёндаларидан Сотиқ Улуғзодадин «Билги-миз тонги» романини, Лоқутийнинг «Девонини», Раҳим Жалилнинг «Гўлаб ва Гулру» романини, Толис Пўлотнонинг «Езу» повести, Жапон Икромийнинг «Олов қиз» романини, Мирзо Турсунзодадин «Сайланган шеърлари» тўплами, коллективнинг «Лола сайили» тўпламини нашр этган эди. Садрдин Айний сакиз жиллик сайланган асарларининг сўнгги томи ўтган йилнинг охирида босмадан чиқди. Буларнинг ялли тиражи 200 мингга яқиндир.

Эндилкида ана қўшимча қилиб, Садрдиннинг машҳур «Гулистони» босилипти. Бу тенги кам асар маҳол манадиган қизилнингдан муносиб ўрин олгандир. У тарихининг XIII асрдадан қолган заррин ёдгорлик бўлиб, унда ўша замон жанамати калитининг муҳим хусусиятлари, калитин турмуши, орау-умидлари, чет эл босқинчиларга ва маҳаллий феодалларга қарши кураш Садрдиннинг ўзига хос поэтик маҳорат билан қисқасиқа хикоялар ва шеърини оғирликлар шаклида ёрқин тасвир этган.

Ун кунлики тўхфа қилинган асарлар орасида зур реольюцион эхтироси молик улкан шонир Абдулқосим Лоқутийнинг поэма ва шеърлари тўплами ҳам бор. Маълумки, Лоқутийнинг асарларида социалистик революциянинг, соци-

стик қурилишнинг улкан ёлибона одимлари тараннум этилгандир. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофотининг лауреати Мирзо Турсунзода нашрийтимиз илтимосини қандирди, ўзининг янги тўламини юборди. Бунга улкан ширининг ўткир поэма ва шеърлари киритилган.

Бу китобларнинг муқова ва ички безакларини энг моҳир рессомлар чизган.

Буллардан ташқари Миршарифнинг «Тоғ қизининг ишқи» ва Шукхуйнинг «Ошиқлар хиёбини» поэмаларини, Ф. Муҳаммаднинг «У дунёда» романини, Боки Раҳимзодадин поэма ва шеърлари тўпламини нашрға тайёрлаб босмага берилди. Ана иккита коллектив тўплами — «Тоғлар қўшини» ва «Қаламқаш дўстлар» босиб чиқибди. Бу асарларнинг умумий тиражи 170 мингга бориди.

Юқориди санаб ўтилган асарлар қардош тожиқ халқи адабиётининг Совет дийри гушанида гуруллаб раванқ топётганидан дарак берувчи бир далилдир, осмон ўлар тоғда-вонлар, ям-яшил зумрад воҳаддиллар, қумуш дарё-сойлар, шинам шаҳар-қишлоқлар ўлкасининг ҳаёти ва меҳнати, қувончи ва оруз-умидининг ойне-сидар.

Шу йил декабрь ойида ана Тошкентда совет Қорақалпоғистонини халқи адабиёти ва санъатининг ўн кунлиги ўтказилади.

Ўзбек китобхони бу қардош халқининг адабиёти билан кўн-дан бери танишди... Сўнгги ўн йил мобайнида Қорақалпоғистон ёзувчиларининг ўтизга яқин асари ва тўламини ўзбек тилига таржима қилиниб, 150 минг нускада босилиб чиқди. Булар орасидаги кўп романи ва киссалар, шеър ва поэмалар, кўчиқлар ўзбек китобхонларини дилшод этган эди. Янада ўн кунлики бағишлаб ўндан ортиқ китоб нашрға тайёрланди. Булар орасида улкан классик Бердаҳнинг сайланган асарлари тўламини, Т. Кейнбергановнинг «Қорақалпоқ қизи» романи (ўзбек ва рус тилида) «Қорақалпоқ поэзиясининг антологияси» (рус тилида), ўзбекча чиққан, халқ ширинини ижодий маҳсулдининг тўламини, И. Юсупов, Х. Турмутов, Х. Сеитовларнинг шеърлар тўла-малари ва бошқалар бор...

Тўйларга тўғнамиз мана шулар. Умид қиламики, бу тўйлар китобхонларимизга ҳам, қардошларимизга ҳам манзур бў-лур.

РЕКЛАМА ва ЭҒЛОВЛАР

8
АПРЕЛДА
ДУШАНБА

Биринчи

18.00 Карл Маркс туғилган кунининг 150 йиллиги олдидан. «Социалистик кампаниянинг иқтисодий негизлари» (ўзбекча).
18.10 «Бўзуқ» мақомидан парча.
19.20 Ғўбек давлат филармонияси артистларининг концерт.
20.00 «Юность Узбекистана» радиостанциясининг граммаси.
20.30 Ешлар учун концерт (русча).
21.00 Халқаро мавзуларда сўхбат (ўзбекча).
21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.
22.30 А. С. Пушкин. «Дубровский» повести асосида Радиоэстонияда (ўзбекча).

Иккинчи

19.00 Ғўбек артистлар иж-росида рус композиторларининг романслари.
19.30 «Генрих Шаускус қўйлади». Музыкали эшитти-риш (русча).
20.00 Ғўбекистонда тояик маданият декадаси олдидан, А. Отабоевнинг «Фотиҳадан сунг» деган лиқосиси (тожиқча).
20.20 Тинчлик ва дўстлик ҳақида қўшиқлар (ўзбекча).
21.00 «Шу кунининг хикояла-ри» (ўзбекча).
21.30 Москва. Миллионлар леинича университети.

8
АПРЕЛДА
ДУШАНБА

Биринчи

(3-КАНАЛ)
18.00 Воалар учун Ғўбек тилида. В. И. Ленин ҳақида хикоялар.
Рус тилида:
18.40 Маҳалли харбий бош-қарув органларининг 50 йил-лигига бағишланган эшитти-риш.
19.00 «Тоғ ва бахт қўйчи-си». Адабий эшиттириш.
19.30 Реклама ва эълонлар.
19.40 Эшиттиришлар про-граммаси.
Ғўбек тилида:
19.45 Карл Маркс туғилган кунининг 150 йиллигига бағи-шланган эшиттириш. «Халқаро пролетариат дохийси ва усто-зи».
20.05 Телевизион янгилик-лар.
20.20 «Ярим аср йилнома-си» пиккидан кўп сериал те-левизион кўхжатли фильмлар-нинг 1931 йил ҳақидаги сериа-си.
21.05 Жаҳон ҳафта ичиде.
21.25 Телевизион театр. Х. Нўзмон, А. Шораҳмедов. «Ота» (иқкинчи қисми).

Иккинчи

(5-КАНАЛ)
Ғўбек тилида:
18.30 Эстетика. «Социали-стик реализм».
19.00 Студентлар учун наз-рий механикадан машғулот. МОСКВА ҚўРСАТАДИ
20.00 Эшиттиришлар про-граммаси.
20.05 Телевизион янгилик-лар.
20.15 Интервьюе. «Музи-ка тўлиқиди».
21.00 Ғўвучилар учун. «Пи-онерли» телевизион агентлиги.
21.30 Марксизм-ленинзм асослари мактаби тингловчилар-и учун. КПСС тарихи.
22.00 А. Хазанов. «Икк-ийл ва бутун умр». Телеспек-такль премьераси.
23.30 «Вакт» информациио программаси.

КИНО

8-9 АПРЕЛДА
Николай Бауман — ҒўБЕК-И-ТОИ 25 ИЛЛИГИ. «МОЕНВА» (кундуз ва кечкурун). «КОМСО-МОЛ 30 ИЛЛИГИ» (орталаб соат 10, кундуз 12.4 ва кеч 8 да) НАВОИИ номли (орталаб соат 9.50 минутда, кундуз 5 да, кеч 6.40 минутда ва 10.00 да).

ТЕАТР

НАВОИИ НОМЛИ АКАДЕМИИ КАТТА ТЕАТРДА — 9/IV да Се-виль сартароши 10/IV да Оч-куш қўли.
МУЊИМИИ НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/IV да Қизбулоқ, 10/IV да Ну-рхон.
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ КИРКИДА — Ургатлидан шерлар аттракцион-и. Раҳбар — Борис Денисов. РСФСРДА хизмат кўрсатган ар-тист Борис Витини иштирок эта-ди.

РАДИО
ТҮЛКИН-ЛАРИДА

Учинчи

18.40 В. Мейен. Ғўбек тема-лардаги сюита.
9
АПРЕЛДА
СЕШАНБА

Биринчи

6.15 Тонги концерт.
8.25 «Баҳор тонги» деган концерт.
9.30 Ш. Шоймардонова-нини квартигидан қисмлар.
10.10 Бетховен. № 5 сонат-си «Ваҳор».
10.30 Халқ талантилари кон-церти (ўзбекча).
11.15 «Фан ва ишлаб чиқа-риш» циклидан (ўзбекча).
11.25 Комюзантор Х. Изомов асарлари.
12.15 «Замондошларимиз». Адабий эшиттириш (русча).
13.30 М. Кристианская ва Э. Хиль қўйлади.
16.10 «Модест Мусоргский» деган концерт-очерк (ўзбекча).
16.50 «Правда» газетасининг образи (ўзбекча).
18.00 «Республика пахта да-лаларида» деган эшиттириш (русча).
18.10 Бутунитифок радиноси симфоник оркестри чалади.

Зангори

ЭКРАНДА КУРИНГ

(5-КАНАЛ)
Рус тилида:
18.00 Ғўв эшиттиришлари-нинг охири.
Учинчи
(9-КАНАЛ)
ДУШАНБА ҚўРСАТАДИ

Тожиқ тилида:
18.00 Экран-болларга.
18.30 «Енимизда шундай ки-ш вийди». Репортаж.
19.00 Янгиликлар.
19.10 Музыка жанрлари.
19.40 Телевизион театр. То-жикистонда хизмат кўрсатган артист Н. Гибов — кинода ба-ғишланган эшиттириш.
Рус тилида:
20.35 «Жанга қиршамал». Бадий фильм.
22.00 Янгиликлар.
22.10 Хўжжати фильм.
22.40 «Мен Урта Осиёни се-ваман» деган эшиттириш.

Биринчи

(3-КАНАЛ)
Эшиттиришлар про-граммаси.
Рус тилида:
18.00 Телевизион янгилик-лар.
18.15 Стадарт — давлат маркази.
18.40 «Биринчи президент». Телевизион бадий фильм.
20.00 Эшиттиришлар про-граммаси.
Ғўбек тилида:
20.05 Телевизион янгилик-лар.
20.20 Алишер Навоий туғил-ган кунининг 525 йиллиги олдидан. «Адабий меросини ойна-

Иккинчи

8.25 Классик кўй шишава-далари учун концерт (русча).
9.15 Реклама ва эълонлар.
9.30 Концерт.
19.00 Х. Шариповнинг «Яшамок керак» деган поэма-сидан парчалар (ўзбекча).
19.30 Совет Армияси жанг-чилари учун концерт (русча).
20.00 Тожикистон композиторларини қўйлар.
20.30 Қорақалпоқ кўйларидан концерт.
20.50 «Фан одимлари». Ук-раина радиоси эшиттириши (русча).
21.00 Шекспир сонетлари (ўзбекча).
21.30 Москва. Миллионлар леинича университети.

Учинчи

14.00 Д. Торадзе. «Шямак қайлиғи» операси (русча).
17.30 «Камени устада тур-налар» деган музыкали радио-спектакль (русча).

Иккинчи

(5-КАНАЛ)
Рус тилида:
18.00 Ғўв эшиттиришлари-нинг граммаси. Уғучилар учун. А. П. Чехов ҳаёти саҳифалари.
18.30 Уғучилар учун тарих фонидан «Халқ эрки» қаҳра-монлари.
19.00 Студентлар учун наз-рий механикадан машғулот. МОСКВА ҚўРСАТАДИ
20.00 Эшиттиришлар про-граммаси.
20.05 Телевизион янгилик-лар.
20.15 Сифат проблемаси ла-бораторияси.
20.45 Мультфильм.
21.00 Мянбобага ешдаги бо-лалар ва янчик ёшдаги Ғўвучилар учун эшиттириш.
21.30 Мянбига-леинича асослари мактаби тингловчилар-и учун. «Социализминг сев-иль иқтисоди»дан сўхбат.
22.00 Хонсар бўлади. СССР кубогини учун янги фильм ўйин-лари. Танаффуслар вакиларида те-левизион янгиликлар ва охирида «Вакт информациио про-граммаси».
00.30 Москва эшиттиришла-рининг охири.

Учинчи

(9-КАНАЛ)
ТОШКЕНТ ҚўРСАТАДИ
Рус тилида:
19.00 Сузда сузиш буйича СССР биринчилиги мусобақалари. «Локомотив» (Тожиқ-си) — «Меҳнат» (Тошкент).
20.00 Боллар учун музъ-фильм.
20.20 Ғўвчи календар.
20.50 Тошкент янгиликлари.
21.00 Яхши кайфият ижод-корлари.
21.10 «Хаммаси меннинг фар-залларим». Телефильм.
Ғўбек тилида:
21.35 Тошкент янгиликлари.
21.45 «Ванга». Бадий фильм.

Эр тарихан

ИСРОИЛ қўшинлари Иорданияга қарши янги босқинчилик ҳам-у а қ а н а н а м а л а га ош-риб, қаттиқ қаршиликка дўч келди ва ўт оинш тўхтатилинган линия кетига чекинишга маж-бур бўлди. Вир неча соат Исроил солдатла-ри қўлда бўлган Иор-дан даресининг шарф-томон соқилдаги тер-риторияда даҳшатли жиноятларнинг изи қолди. Исроиллик бо-смачилар ракетадан ва танк артиллериясининг ўти билан қочоқлар ла-

ЯНА РЕКОРДЧИЛАР ҲАҚИДА

Голландиялини 19 йили Йоганн ван Верстаг се-дан ортидаги жуода кўп рекордчиларининг муваф-фақияти тинчлик бермас эди: ҳар йили қаравот-ларда пойга қўйиб, тоғорда сузиш мусобақала-ри, бонкага кишиб думалатиш, бола билан ролли-ни мим теороқ қолиши ва юзлаб сосисикаларни ким кўпроқ еяшиш каби мусобақалар...
Верст эзининг «хеч ким танорламайдиган шахсий рекордини ўрнатмишга қарор қилди. Бу-нинг учун олдун и ахлатлар тўнладиган култе-пада борди. У ерда эски ваннина қидириб топди. Эски машиналарнинг қабристонидан голландия-лик туртта омон қолган ғилдирак билан битта рулли излаб толиди. Верстинг насаби — мисгар-лик. Шунинг учун ҳам у ғилдирак билан рулли ваннага биринтиришга унча қиналмади.
Энди асосий иш — мотор қолган эди. Еш гол-ландиялик уни шу ерда автомобиллар қабристо-нидан топилган эски қисмлардан йнги.
«Елиб кететган ванна» — дейди Ғўрбий Гер-манияда чинадиган газета «Вани» (биз у газета-дан суратни олиб босмиш), Гагадаги пийде-ларни қайратлантириб қўйди. Улар соатига 40 километр тезлик билан ўз галтан арава-сида на-лаётган еш йнгитини кўриб қайратланди».
Бугунги кунда «иктирончи» янада катта умид билан ишамодида: «Мен ҳозир ваннада юриш буй-ича жаҳон рекордини ўрнатдим, аммо бу менинг охириги нунта эмас. Ғўлайимани» — дейди Верст. — теалики соатига 80 километрге етишса бўлади. Йили келамизда пойгаги-ванналарда оммавий му-собақалар ўтиши ҳам ҳеч гап эмас».

Тель-Авивнинг фош бўлиши

Ғўрбий Иўн қилиб юбордилар. Ундаги хо-тин-қизлар, кексалар ва болаларга ҳам шиф-қат қилмадилар. Вер-тоётлардан Исроил десантини туширилган райондаги аль-Карам қишлоғи дарили бата-мон вайрон қилинди. Фуғас бомбалар билан ички юздан кўпроқ ту-рар-қой, кинотеатр, сув билан таъминлаш системаси портлатил-ди. Тинч аҳоли ҳалок бўлди. Исроиллик бо-сқинчилар Иордан даре-сини ғўргада Ғўларни-нинг бўлганликларини қишларини қиргин қи-лиш ва вайрон қилиш-лар билан қайд қилиб қолдилар. Иордания-ликларнинг қарши зар-ба бериши босқинчи-ларнинг планларини бар-бод этди. Тель-Авив бошқилари ва уларнинг Вашингтонда-ги илҳомчилари ўз ол-диларига катта маъса-дларни қўйган эдилар. Иорданияга қарши қи-лингя агрессия улар-нинг муқамилча араб давлатларига қарши бутун фронтларда хар-бий ҳаракатларни бо-ш-лаб юбориш учун ўзи-га хос куч синаб қу-ришдан иборат бўлиши керак эди.

КҮХНА КУПРИК

Кўхна кўпригининг салобати ҳозир ҳам ниши-ларнинг эътиборини ўзига тортади. Бералининг Шпреанал каналга 1798 йилда қурилган бу Юнғерброние осми кўприги Германия Демокра-тик Республикасининг пойтахтидаги энг қадимий кўприк бўлиб, биринчи ва иқкинчи маҳон уруши йилларида ыроҳатсиз халқ бўлиб қолди. Кўприк Юнғерброние номини (қизил кўприги) қадиим замонларда бу ерда ўз моллини харидорларга маъ-таган тур тўқувчилардан олган. Тарихик архитектура ёдгорлигини қишлар тез-тез су-ратга олишди. Шпреанал айниса канал со-ҳилига янги қурилган ҳозирги замон бинолари-дан қадимий Юнғерброние жуда анойиб эс-кили билан янгиликнинг уйғунлашганлигини ис-ботлайди.

(Панорама ГДР).